

ת"פ 39925/10/16 - מדינת ישראל נגד דוד גולן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 39925-10-16 מדינת ישראל נ' גולן(עצור בפיקוח)
בפני כבוד השופט ירון מינטקביץ

בעניין: מדינת ישראל ע"י עו"ד מיכל אזולאי

המאשימה

נגד

דוד גולן ע"י עו"ד מיכאל עירוני

הנאשם

הכרעת דין

רקע

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ונסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. ואלו עובדות כתב האישום:

ביום 27.9.16 הגיע הנאשם במכוניתו לעיר בית שמש כשהוא חבוש כיפה, ופנה לדוד קרויזר (להלן: המתלונן), עובר אורח אותו לא הכיר, וביקש ממנו כי יעזור לו לאתר את הרב חיים מונדרר (להלן: הרב מונדרר). הנאשם אמר למתלונן, כי הופנה אל הרב מונדרר על מנת לקבל את עצתו בשאלה הלכתית בדיני ממונות. המתלונן ביקש לסייע לנאשם לאתר את הרב ואגב כך שאל אותו באיזה עניין הוא מבקש להתייעץ בו. הנאשם הציע למתלונן כי יעלה למכוניתו ושם יסביר לו את העניין, והמתלונן הסכים.

הנאשם סיפר למתלונן בכזב, כי שמו צבי רוזנפלד והוא יהלומן המתגורר במגדלי הולילנד בירושלים. לדבריו הוא חיפש את הרב מונדרר בשל עסקה בהיקף של \$120,000, אותה הוא יכול לבצע ולהרוויח \$80,000, אך חסר לו סכום של \$10,000 להשלמתה. עוד אמר, כי ישנו אדם אשר מוכן להלוות לו את הסכום החסר, אך אינו מוכן לחתום על שטר "היתר עסקה" המכשיר את קבלת ההלוואה מהבחינה ההלכתית. הנאשם טען בפני המתלונן, כי הוא מחפש את הרב מונדרר על מנת לקבל היתר הלכתי לקבל את ההלוואה בלי שטר היתר עסקה והוסיף, כי אם לא יקבל מהרב את ההיתר לא יקח את ההלוואה ויותר על העסקה המוצעת לו.

המתלונן, אשר התרשם מהמצג שיצר מולו הנאשם כי מדובר באדם ירא שמים, שאל כמה ריבית מוכן הנאשם לשלם בעבור ההלוואה והנאשם אמר כי בשל הדחק אליו נקלע והרווח אותו הוא מצפה להפיק, הוא מוכן להחזיר כנגד ההלוואה של \$10,000 לשבוע סכום של \$20,000. המתלונן הציע לנאשם כי ילווה לו 40,000 ש"ח לשבוע ובתמורה יחזיר לו הנאשם 80,000 ש"ח.

הנאשם הסכים להצעתו של המתלונן, והשניים נסעו לחנות ספרים סמוכה, בה רכש המתלונן שטר היתר עסקה. לאחר מכן נסעו הנאשם והמתלונן לסניף בנק סמוך והמתלונן משך מחשבונו סכום של 40,000 ש"ח. בהמשך חתם הנאשם על השטר בשם הבדוי צבי רוזנפלד, ונתן למתלונן כבטוחה להחזרת ההלוואה עגיל חסר ערך, אשר טען כי שוויו כ- \$100,000.

בפרק הזמן שבין קבלת הכסף, יום 27.9.16, ועד ליום 20.10.16, ביקש המתלונן מהנאשם מספר פעמים כי יחזיר לו את כספו, אך הנאשם התחמק בטענות ותירוצים שונים ואמר, כי יחזיר למתלונן את ההלוואה בהפקדות במטבע זר או בצ'יקים, למרות שלא התכוון להחזיר את הסכום למתלונן.

לצד זאת, ביום 19.10.16, ניסה הנאשם לקבל מהמתלונן במרמה סכום נוסף וביקש ממנו הלוואה נוספת של 7,000 אירו, אך המתלונן אמר כי אינו יכול למשוך את הסכום האמור. לאחר מספר שיחות טלפון בענין זה אמר הנאשם למתלונן כי הפסיד סכום של \$10,000 בגלל שהמתלונן לא נתן לו את ההלוואה, ואמר כי יחזיר לו את ההלוואה שנתן לו למחרת היום.

למחרת היום, 20.10.16, הגיע הנאשם אל המתלונן מבלי שהיה ברשותו כסף או צ'ק להחזרת ההלוואה, פגש במתלונן ונעצר מיד לאחר מכן על ידי שוטרים.

תשובת הנאשם

בדיון ביום 21.3.17 השיב הנאשם, כי נקשרה בינו ובין המתלונן "תכנית עסקית" במהלכה קיבל מהמתלונן סכום כסף אותו התכוון להחזיר לו ביום מעצרו. לדברי הנאשם הוא הגיע למפגש עם צ'ק על סכום גבוה וכסף מזומן, אך לאחר שנעצר על ידי השוטרים מכוניתו הושארה ברחוב לא נעולה והכסף המזומן שהיה בה נגנב, ורק הצ'ק נותר בה.

בהשלמת תשובה בכתב אותה הגיש ביום 30.3.17 הרחיב הנאשם והוסיף, כי הציע למתלונן להשתתף עמו בעסקת יהלומים ושוחח עם המתלונן מספר פעמים בענין, על מנת להסביר לו את פשר העיכוב בהחזרת סכום ההשקעה וקבלת הרווח מהעסקה. כמו כן אישר הנאשם כי שוחח עם המתלונן על האפשרות לבצע עסקה נוספת, אך המתלונן נמנע מלהשקיע את הכסף, למרות התחייבויותיו. הנאשם הכחיש כי התחזה בפני הנאשם בשם צבי. הנאשם הודה, כי נתן למתלונן עגיל חסר ערך, אך הכחיש כי טען שמדובר בעגיל יקר ערך.

הראיות

מטעם המאשימה העידו המתלונן, הרב מונדרר ומספר עדים נוספים. מטעם ההגנה העיד הנאשם.

המתלונן, דוד קרויזר (ע' 19-35 לפרוטוקול דיון מיום 22.05.17)

המתלונן העיד, כי פגש את הנאשם כאשר פנה אליו ברחוב וביקש את עזרתו במציאת הרב מונדרר. בין השניים התפתחה שיחה, במהלכה הציג הנאשם את עצמו בשם צבי רוזנפלד ואמר כי הוא יהלומן, אשר נקרתה לו עסקה בהיקף של \$120,000, בה הוא יכול להרוויח סכום של \$80,000, ובענין זה הוא מחפש את הרב על מנת לקבל ממנו היתר הלכתי לקבלת הלוואה. לדברי המתלונן, הנאשם אמר לו כי להשלמת העסקה חסר לו סכום של \$10,000, וישנו אדם המוכן להלוות לו את הסכום, אך אינו מוכן לחתום על היתר עסקה, והנאשם מבקש את עצתו של הרב, כיצד לקבל הלוואה במצב הדברים שנוצר. הנאשם הוסיף, כי בשגרה הוא משלם ריבית של 8%, אך מכיוון שיכול להרוויח

סכום ניכר הוא מוכן להחזיר כנגד ההלוואה סכום של \$20,000, תוך 7-10 ימים.

המתלונן התקשר לרב מונדרר ובעקבות שיחתם קנה שטר היתר עסקה, נסע עם הנאשם לבנק ומשך מחשבונו סכום של 40,000 ש"ח. לאחר מכן נסעו השניים לאזור ביתו של המתלונן, ושם חתמו על היתר עסקה, כאשר הנאשם חתם בשם צבי רוטנברג (כך במקור, ר' ע' 23, ש' 21 - י.מ.), והמתלונן נתן לו את הכסף. הנאשם הראה לעד זוג עגילי יהלום, שלדבריו הם מושא עסקת המכר, ונתן לו כבטוחה את אחד העגילים.

לדברי העד, הנאשם עשה עליו רושם של אדם ירא שמים והדבר פיתה אותו לבצע את העסקה. במהלך השיחה הנאשם הסביר לעד, כי העסקה היא "בשחור" וכי יש לו שני חשבונות בנק באנגליה ובארה"ב, האחד כשר והשני לעסקאות "בשחור". לדברי העד, מטעם זה הנאשם גם לא הציג לו תעודת זהות והשניים לא תעדו את העסקה ביניהם.

בערב עלה אצל המתלונן חשש, כי הנאשם רימה אותו, ולמחרת היום פנה להתייעץ ברב מונדרר, אשר הציע לו להציע לנאשם סכום כסף נוסף.

לאחר קבלת הכסף הנאשם התקשר לעד כמעט מדי יום. כאשר עלה נושא החזרת הכסף, הנאשם העלה אפשרות להעביר את הכסף דרך חשבון של עמותת צדקה, והעד ביקש מגבריאל לוי, העובד בעמותה שכזו, שהכסף יועבר דרכו.

בהמשך הנאשם ביקש מהעד סכום נוסף, של 7,000 אירו. הנושא עלה בשיחה בסוף תקופת הקשר בין השניים, אך העד אמר לנאשם כי אינו יכול להעביר לו את הכסף והנאשם אמר שיחזיר לו את ההלוואה אותה קיבל. השניים תאמו פגישה, והמתלונן דיווח למשטרה על מועד הפגישה ואז נעצר הנאשם.

בחקירתו הנגדית אישר המתלונן, כי מהיום שנתן את ההלוואה לא ביקש מהנאשם שיחזיר לו את כספו על מנת שלא לשרד לו לחץ או פחד (עמ' 29, ש' 24-32). לדברי המתלונן הנאשם התקשר אליו מדי יום. המתלונן אישר, כי לא היה כל סימן ממשי שהנאשם לא מתכוון להחזיר את כספו, והמתלונן גם לא דרש את כספו בחזרה בשום שלב, אלא הנאשם מיוזמתו אמר שיבוא להחזיר לו את כספו (עמ' 35, ש' 1-14).

העד הבהיר, כי בעצתו של הרב, אמר לנאשם כי הוא יכול להלוות לו סכומי כסף נוספים.

בתום עדות הנאשם הוגשו אמרותיו במשטרה, לצורך הפניות וסומנו 1/ו/2.

הרב מונדרר (ע' 11-16 לפרוטוקול דין מיום 22.05.17)

העד הוא רבו של המתלונן. לפני ראש השנה יצר עמו המתלונן קשר וביקש שיכין לו היתר עסקה. העד לא היה פנוי ועל כן הסביר למתלונן את הכללים ואמר לו כי הוא יכול לרכוש היתר עסקה (העד הסביר כי מדובר בפתרון הלכתי להתמודדות עם איסור הלוואה בריבית באופן שהמלווה נחשב משקיע והרבית נחשבת רווח).

מספר ימים אחר כך הגיע המתלונן אל העד ואמר לו כי הלווה למישהו כסף והוא חושש שרומה והלווה לא יחזיר את כספו, משום שנתן לו משכון שלא שווה הרבה. העד ייעץ למתלונן כי ישמור עם אותו רמאי על הקשר, והוא כבר יבקש כסף נוסף, וכך המשטרה תוכל לתפוס אותו.

בחקירתו הנגדית אמר העד, כי לדברי המתלונן הוא סיכם עם הלווה שהכסף יוחזר בתוך חודש (עמ' 15, ש' 25). העד

אמר למתלונן, כי מאחר והוא בקשר טלפוני עם הלווה, לא נראה לו שהוא יתחמק.

משה טסלר (ע' 19-16 לפרוטוקול דין מיום 22.05.17)

העד מכיר את המתלונן מהשכונה ומבית הכנסת. לדבריו ראה את המתלונן ביום 27.9.16 בבנק לאומי. המתלונן ביקש ממנו להמתין, הוציא 40,000 ש"ח וביקש כי יהיה עד לעסקה שבכוונתו לעשות. העד ראה את המתלונן נכנס למכונית עם אדם נוסף וצפה בהם מהצד. לאחר שדיברו מספר דקות, יצא המתלונן אמר לו כי הבן אדם לא מעוניין לבצע את העסקה והעד עזב את המקום.

גבריאל לוי (פרוטוקול מיום 16.10.17)

הודעתו של העד במשטרה הוגשה בהסכמה במקום חקירה ראשית וסומנה ת/33, והוא נחקר נגדית.

בהודעתו במשטרה אמר, כי הוא מזכיר עמותת "זרע יהודה" העוזרת למשפחות במצוקה וכי הוא מכיר את המתלונן מהשכונה ומבית הכנסת. המתלונן סיפר לו, כי ככל הנראה הונו אותו בסכום כסף גדול וכי הנוכל מבקש ממנו פרטי חשבון בנק לצורך העברה מחו"ל. העד נתן למתלונן דף עם פרטי חשבון העמותה, אך עד למתן העדות ביום 23.10.16 לא הגיע הכסף והמתלונן לא חזר אליו.

בעדותו לפני אמר העד, כי הסכים באופן חד פעמי להעברת הכספים שלא לצורכי העמותה לצורך הצלת כסף מידי של נוכל. עם זאת העד הבהיר, כי ככל שהכסף היה נכנס לחשבון העמותה, הוא היה מתייעץ ומברר האם ניתן להעבירו למתלונן, לאור מצבו הכלכלי של הנאשם ולאחר בדיקה עם הרשויות.

הנאשם

הודעות הנאשם

בהודעתו ת/4 מיום 20.10.17 מסר, כי היה בקשר יומיומי עם המתלונן ונפגש עמו 5-6 פעמים. הנאשם אמר כי המתלונן ביקש ממנו לגייס אנשים על מנת לתרום לעמותות ואף שאל אותו אם יכול לפרוט לו צ'יקים למזומן. מאחר וחשש להסתבך בפלילים סירב הנאשם לבקשות. ביום מעצרו של הנאשם (20.10.16) הוא פגש את המתלונן על מנת לאחר לו חג שמח ולעדכנו כי הוא לא מעוניין לגייס לקוחות בחו"ל. הנאשם הכחיש בחקירתו כי אמר למתלונן שהוא גר בהולילנד ועוסק ביהלומים אלא שעסק ביהלומים בעברו.

הנאשם הכחיש כי המתלונן הלווה לו כסף (עמ' 3, ש' 66-67). לאורך חקירתו, הכחיש הנאשם כי ביצע כל עסקה עם המתלונן: הכחיש כי אמר למתלונן שחסרים לו 10,000 דולר לביצוע עסקה אשר תניב רווח של 80,000 דולר, הכחיש כי המתלונן נתן לו 40,000 ש"ח לצורך ביצוע העסקה והכחיש כי נתן לו עגיל כפיקדון (עמ' 3, ש' 72-77).

הנאשם הוסיף, כי המתלונן רצה שהוא יעביר חבילה לאדם שרצה להכיר לו וכי המתלונן גם קיבל חבילה מאברך בשם צבי רוזנפלד אשר העביר מעטפה למתלונן ובה עגיל. המתלונן סיפר לו כי צבי נתן לו 50,000 או 100,000 שקל, אך לא זכר אם זה להפקדה או למשיכה. הנאשם בדק עבור המתלונן את העגיל (תיאר אותו ככסוף ולבן עם אבנים רבים) ואמר למתלונן כי הוא לא שווה הרבה.

הנאשם אמר, כי הגיע לבית שמש על מנת לפגוש חבר בשם עידו, אשר פגש ברכבת וכן על מנת להתייעץ רב. עוד הוסיף, כי אינו מחזיק בחשבון בנק בישראל כבר שנים רבות ואת משכורתו מקבל במזומן בגלל עיקול על חשבוננו עקב פשיטת רגל שחוזה בעסקו הקודם.

בהודעתו ת/1 מיום 23.10.16 הוצג בפני הנאשם צ'יק על סך 67,000 ש"ח (ת/19) והוא השיב כי מדובר בצ'יק שקיבל מחבר בשם ואדים אשר היה חייב לו כסף טרם מאסרו. לדבריו ואדים הפסיד את סכום הכסף הזה בין השנים 2009-2011 כאשר במהלך משחק קלפים בביתו של הנאשם. ואדים החזיר לו את הצ'יק, ומאז ניסה הנאשם לתפוס אותו ללא הצלחה, עד שהבין שברח לאוקראינה.

הנאשם אמר, כי המתלונן לא עוזב אותו ומטריד אותו בגלל רצונו שיקשר בינו ובין צרפתים אשר דרכם ניתן להרוויח כסף רב בדרך של העברות בנקאיות.

בהודעתו ת/2 מיום 25.10.16 הוצג לנאשם העגיל דומה לעגיל שניתן למתלונן ואשר נמצא על ידי המשטרה בחיפוש בביתו של הנאשם. הנאשם הכחיש כל קשר לעגיל ואמר כי אין לו מושג על מה מדובר וכי לא ראה את העגיל.

מעבר לכך התייחס הנאשם למצבו הכלכלי הדחוק.

עדות הנאשם לפני (פרוטוקול מיום 16.10.17)

הנאשם העיד, כי פגש במתלונן כאשר חיפש את הרב מונדרר בשל עניין אישי שלו, אשר אינו נוגע כלל להליך. המתלונן ניסה לקשרו עם הרב והשניים החליפו טלפונים וכך נוצר ביניהם קשר. במהלך הקשר המתלונן סיפר לנאשם על עמותה שדרכה ניתן לנכות צ'יקים ולהרוויח אחוזים על כל הפקדה, וכשנעצר הנאשם הציע למשטרה להעיד נגד המתלונן ואחרים תמורת חסינות.

ביחס לארועים מושא האישום סיפר הנאשם, כי ביקש מהמתלונן סכום של 40,000 ש"ח לצורך עסקת יהלומים ברוסיה, והתחייב להחזיר לו 80,000 ש"ח. לא ברור מעדות הנאשם האם היה מדובר בהלוואה או בשותפות עסקים בין השניים. לדברי הנאשם, הוא ביצע עסקה יחד עם חבר בשם ואדים, במסגרתה קנה ומכר יהלומים ברוסיה.

בחקירתו הנגדית הכחיש הנאשם כי אמר למתלונן כי הוא יהלומן, והבהיר כי אמר שהתעסק בעבר ביהלומים.

הנאשם הודה, כי בתחילת חקירותיו שיקר והכחיש כי קיבל מהמתלונן כסף, ולדבריו עשה זאת משום שהיה אסיר ברשיון וחשש לומר את האמת. הנאשם גם אישר כי נתן למתלונן עגיל בתור ערבון וכי שיקר בנקודה זו במשטרה מאותה סיבה. עם זאת אמר, כי נתן את העגיל בתור סוג של קמיע, ולא כבטוחה, שכן שוויו זעום.

הנאשם אמר, כי הגיע לפגוש את המתלונן על מנת להחזיר לו את חובו. לדבריו הצ'יק על סך 67,000 ש"ח אשר נתפס במכוניתו (ת/19) נועד למטרה זו, וכי היה במכוניתו לצורך זה גם כסף מזומן, אשר נגנב מהמכונית לאחר מעצרו.

דין והכרעה

לאחר שנתתי דעתי לעדויות אותן שמעתי והמוציגים אשר הוגשו, לא ראיתי כי ניתן להגיע למסקנה ברורה ביחס לארועים מושא כתב האישום, ועל כן אשמתו של הנאשם לא הוכחה ברמה הנדרשת:

עדות המתלונן

הראיה המרכזית עליה מסתמכת המאשימה היא עדותו של המתלונן. בעדות זו נפלו מספר תמיהות ופרכות. כמו כן המתלונן סתר את עצמו במספר נקודות בעלות משקל. משכך, לא ניתן לקבוע על סמך עדות המתלונן ממצא ברור, בודאי שלא ברמת הודאות הנדרשת בהליך פלילי. אתיחס לקשיים העיקריים העולים מעדות המתלונן:

בהודעותיו במשטרה אמר המתלונן, כי ביקש מהנאשם מספר פעמים שיחזיר את ההלוואה ודיבר איתו כל הזמן כיצד להעביר לו את הכסף (ר' דו"ח עימות, ת/3 ש' 137-38). בעדותו לפני מנגד אמר, כי לא ביקש מהנאשם שיחזיר את ההלוואה, כדי לא להראות לנאשם כי הוא לחוץ (ע' 29, ש' 24 ו-32, ע' 35, ש' 10-6). מדובר בסתירה בנקודה מהותית ביותר.

חלק זה בעדותו של המתלונן גם מעלה תמיהה: מדוע חשד המתלונן כי רומה, עוד בטרם ביקש את כספו בחזרה ולא היתה לו כל סיבה להניח שלא יקבל אותו? יתרה מכך, לדברי המתלונן הנאשם התקשר אליו מדי יום וכלל לא ניסה להתחמק ממנו (ע' 31 למעלה).

לדברי המתלונן, הנאשם אמר לו כי הוא זקוק להלוואה של \$10,000 כדי לממן קניית זוג עגילים שמחירם \$120,000 ואותם הוא יכול למכור ב-\$200,000. לדבריו, הנאשם אף הציג לו את העגילים ונתן לו אחד מהם כבטוחה להלוואה (עגיל אשר התברר בדיעבד כי הוא חסר ערך - ר' ע' 24, ש' 1-20). השאלה הראשונה העולה מכאן היא, למה הנאשם צריך הלוואה כדי לממן קניית עגילים שכבר נמצאים בידו? השאלה הקשה יותר היא, אם הנאשם נתן למתלונן את העגיל כבטוחה להלוואה, איך סבר המתלונן כי הנאשם ימכור אותו כדי להחזיר את ההלוואה?

לדברי המתלונן, הנאשם אמר שיש לו קשרים טובים אצל מנהל סניף הבנק (ע' 26, ש' 4) - ועולה השאלה, למה מי שיש לו קשרים אצל מנהל סניף בנק, צריך לבקש הלוואה מאיש זר ברחוב, בעבור ריבית של 100% לחודש?

אמנם תמיהות אלו נוגעות לקשיים ותמיהות בדברים שלכאורה אמר הנאשם למתלונן, אך מדובר בתמיהות כה עמוקות, עד כי קשה לקבל שהמתלונן התעלם מהן וקיבל את דבריו של הנאשם כפשוטם, ללא פקפוק או סייג. הסברו של המתלונן, כי בעת שיחתו עם הנאשם נטשה אותו בינתו בשל המחשבה על רווח מהיר וקל (ר' עמ' 26, ש' 7-8 לפרוטוקול מיום 22.05.17) אינו מתיישב עם כך שבכל זאת נקט זהירות וביקש מטסלר להיות עד לעסקה, ומכך שהקפיד, לדבריו, לערוך היתר עסקה כדיון.

ובמלוא הזהירות יאמר, כי אם המתלונן מעיד על עצמו שהמחשבה על רווח קל סימאה את עיניו וגרמה לו לנהוג כאדם נטול הבנה ובינה מינימלית, כיצד ניתן לסמוך על עדותו ועל דבריו?

המתלונן העיד, כי הנאשם אמר לו שהוא זקוק להלוואה, אך המלווה אינו מוכן לחתום על היתר עסקה, ועל כן הנאשם אינו מוכן לקבל את ההלוואה. לדברי המתלונן עניין זה עורר את אמונו, שכן הוא למד מכך שהנאשם הוא אדם צדיק וירא שמיים. ועם זאת, לדברי המתלונן הנאשם אמר לו שהעסקה אותה הוא רוצה לעשות היא "בשחור", קרי - דבקה בה אי חוקיות (ע' 21, ש' 33, ע' 26, ש' 14)). ועולה השאלה איך ניתן ליישב זאת עם טענת המתלונן כי התרשם שהנאשם "צדיק ירא שמיים".

לפי עדותו של גבריאל לוי, המתלונן ביקש ממנו את פרטי חשבון הבנק של עמותה בה הוא עובד, על מנת לקבל העברה בנקאית מחו"ל. ונשאלת השאלה למה לא רצה המתלונן שהכסף יגיע לחשבונה של אשתו, ממנו משך את הכסף

מלכתחילה? התמיהה מתעצמת לאור דבריו של לוי, כי אם הכסף היה מגיע לחשבון העמותה, היה רואה בו תרומה ומחליט אם להעבירו למתלון רק לאחר התייעצות (פרוטוקול מיום 16.10.17, עמ' 47 ש' 30, עמ' 48 ש' 21, עמ' 49 ש' 1).

המתלון העיד, כי הוא מתפרנס משכר דירה ומדמי לימוד בכולל. ולא הבנתי כיצד היה לו סכום נזיל של 40,000 ש"ח לצורך השקעה. במיוחד הדברים אמורים לאור העובדה כי כאשר נשאל הנאשם על מקורות פרנסתו, הוא השתהה קלות בטרם השיב (ר' ע' 30, ש' 19 לפרוטוקול ישיבת יום 22.5.17) וכאשר נשאל מה היה מקור הכסף אותו נתן לנאשם לא מסר תשובה ברורה (ע' 30 באמצע). ובמלוא הזהירות אומר, כי בעניין זה נותרו מספר סימני שאלה.

אוסף על כך את התרשמותי הישירה מעדות המתלון לפני, המקשה עלי לתת לגרסתו את מלוא המשקל.

עדות הנאשם

גם עדות הנאשם הותירה רושם רחוק מלשכנע, והתקשיתי לייחס לדבריו משקל רב:

ראשית אומר, כי הנאשם הכחיש בהודעותיו הראשונות במשטרה, כי קיבל מהמתלון כסף, או כי בא לבית שמש על מנת להחזיר לו כסף. מדובר בשקר בנקודה המרכזית ביותר בתיק זה, ויש לו משקל רב לחובת הנאשם.

טענת הנאשם, כי קיבל מהמתלון סכום כסף לצורך עסקת יהלומים ברוסיה, בין כהלוואה בין כהשקעה, לא נתמכה בבדל ראייה, ואינה מתיישבת עם ההגיון: לא הבנתי כיצד הנאשם רכש יהלומים ברוסיה, מבלי שיצא את גבולות הארץ, ומבלי שהסביר כיצד העביר את הכסף לחו"ל. גם לא שמעתי מהנאשם כל הסבר כיצד קיבל בישראל את דמי המכירה. גם האופן בו מסר הנאשם את גרסתו לפני, טיפין טיפין, תוך שימוש במילות קוד ורמזים, רחוק מלעורר אמון.

הנאשם טען כי ביצע את העסקה עם אדם בשם ואדים, אך בהודעתו ת/1 אמר, כי הוא מחפש אותו מזה זמן וכי אותו ואדים ברח מישראל לאוקראינה ומקום הימצאו אינו ידוע. ולא הבנתי כיצד ניתן לבצע עסקה עם אדם שמקום המצאו לא נודע.

מנגד, טענת הנאשם, כי ביום מעצרו הגיע לבית שמש על מנת להחזיר למתלון את כספו לא נסתרה, ובשל התנהלות השוטרים נגרם לנאשם נזק ראייתי אשר מנע ממנו לבסס את דבריו בנקודה זו: השוטרים אשר עצרו את הנאשם הותירו את מכוניתו ברחוב, מבלי שנעלו אותה ומבלי שערכו בה חיפוש. מדובר בפעולת חקירה מתבקשת בנסיבות הענין ולא ברור למה לא בוצעה. במצב הדברים שנוצר, לא ניתן לשלול את טענת הנאשם כי אכן החזיק במכוניתו סכום כסף מזומן אשר נגנב מתוכה לאחר מעצרו. במיוחד דברים אמורים בשים לב לכך שבמכונית נמצא צ'ק על סך 67,000 ש"ח (ר' ת/19 ו-ת/21), שלדברי הנאשם נועד לתשלום חובו למתלון (וזאת בניגוד לנטען בסע' 9 לכתב האישום).

נקודה נוספת הפועלת לזכות הנאשם, היא השאלה למה בכלל הגיע לבית שמש על מנת לפגוש במתלון ביום 20.10.16. מדברי המתלון עולה, כי הנאשם נואש מלקבל ממנו סכום כסף נוסף. טענתו של הנאשם, כי לו היה בכוונתו לגזול את כספו של המתלון ולא להחזיר לו את ההלוואה, לא היתה לו כל סיבה לחזור ולהפגש עימו, ודי היה לו אם היה מנתק עימו את הקשר (פרוטוקול מיום 16.10.17, עמ' 56 ש' 15), נשמעת משכנעת בנסיבות הענין. לכל הפחות, הטענה מתיישבת עם דברי המתלון, כי באותו שלב לא ידע מה שמו של הנאשם.

סיכום

מן הראיות אשר הוצגו ניתן לקבוע, כי הנאשם קיבל מהמתלונן סכום של 40,000 ש"ח בקשר עם עסקה כלשהי, בין כהלואה בין כהשקעה. עם זאת, לאור התמיהות והקשיים שבעדויותיהם של שני הצדדים לעסקה, לא ניתן להגיע לממצא ברור מה היה טיב הקשר בין הנאשם למתלונן ואילו מצגים יצר הנאשם לפני המתלונן.

אכן, האפשרות כי הנאשם יצר כלפי המתלונן מצג כוזב נראית סבירה יותר מאשר האפשרות כי נרקמה בין השניים עסקה כשרה, אך בהליך פלילי לא די בסבירות. התמיהות וחוסר ההגיון שבגרסת הנאשם אין בהם כדי למלא את החסר שבראיות התביעה ולגבור על הקשיים וסימני השאלה שבגרסת המתלונן. במיוחד הדברים אמורים לאור העובדה שבסופו של יום, טענת הנאשם כי הגיע לבית שמש ביום 20.10.16 על מנת להחזיר למתלונן את כספו לא נשללה, והמאשימה לא הציעה שום הסבר הגיוני אחר מדוע הגיע הנאשם לפגוש את המתלונן בפעם השניה. כמו כן נתתי משקל ממשי לכך שהמתלונן עצמו אישר, כי לא ביקש מהנאשם את כספו בחזרה בשום שלב - דבר המקשה לבסס כוונת מרמה מצדו של הנאשם.

משכך, נותר ספק באשמתו של הנאשם ועל כן מזכה אותו מהמיוחס לו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתנה היום, י"ג חשוון תשע"ח, 02 נובמבר 2017, במעמד הצדדים